

BİR PHTHİRİAZİS PALPEBRARUM OLGUSU

Necdet A.BEKİR (*) İclal BALCI () Sabri GÜNGÖR (***)
Cüneyt KARAASLAN (****)**

ANAHTAR KELİMELER: *Phthiriazis palpebrarum, Blepharitis*

KEY WORDS: *Phthiriazis palpebrarum, Blepharitis*

ÖZET:

Bir phthiriazis palpebrarum olgusu nedeniyle blefarit nedenleri arasında yer alan ve çok nadir görülen paraziter enfeksiyonlar ve bunların güncel tedavileri tartışıldı.

SUMMARY:

A case of phthiriazis palpebrarum is presented, because of encountering very rarely, the parasites that can cause blepharitis are discussed. Also the actual treatment of this infections is emphasised in this article.

GİRİŞ:

İnsana zarar veren üç bit türü vardır. Bunlar *Pediculus humanus capitis* (baş biti), *Pediculus humanus corporis* (vücut biti) ve *phthirus pubis* (kasık biti) dir (1).

P.humanus capitis, saçlı deride görülür. Nadiren kirpiklerde görülür ki buna "Pediculus Palpebrarum" adı verilir. Bazen göz kapaklarında "Blefarit'e" yol açar. Blefaritle birlikte göz iritasyon, foliküler konjunktivit ve filiktenüler keratit görülebilir (2).

P.Humanus corporis'e kirpiklerde hemen hemen hiç rastlanmaz. *P.pubis* (kasık biti) nin kirpiklerde bulunmasına "Phthiriazis palpebrarum" adı verilir. Kirpiklerde en sık görülen bit türü budur. Sıklıkla blefarite yol açar. Parazit çoğu zaman hastanın eli vasıtasıyla pubis kıllarından taşınır. Genellikle bir göz etkilenir. Bitler kaş ve kirpik köklerine pençeleriyle sıkıca tutunurlar, deriye yapışarak kan emen parazit deriyi ısırıldığı sırada antijenik özellikli tükürüğünü salgılar ve kaşıntıya neden olur. Sirke denen, yumurtalarda çok sayıda kirpiklere yapışık olarak görülebilir. Kaşınma ve ovuşturma ile sekonder enfeksiyonlar gelişebilir (3).

* Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi Göz Hast. ABD. Yrd.Doç.Dr.

** Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi Mikrobiyoloji ABD. Yrd.Doç.Dr.

*** Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi Mikrobiyoloji ABD. Prof.Dr.

**** Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi Göz Hast. ABD. Arş.Gör.

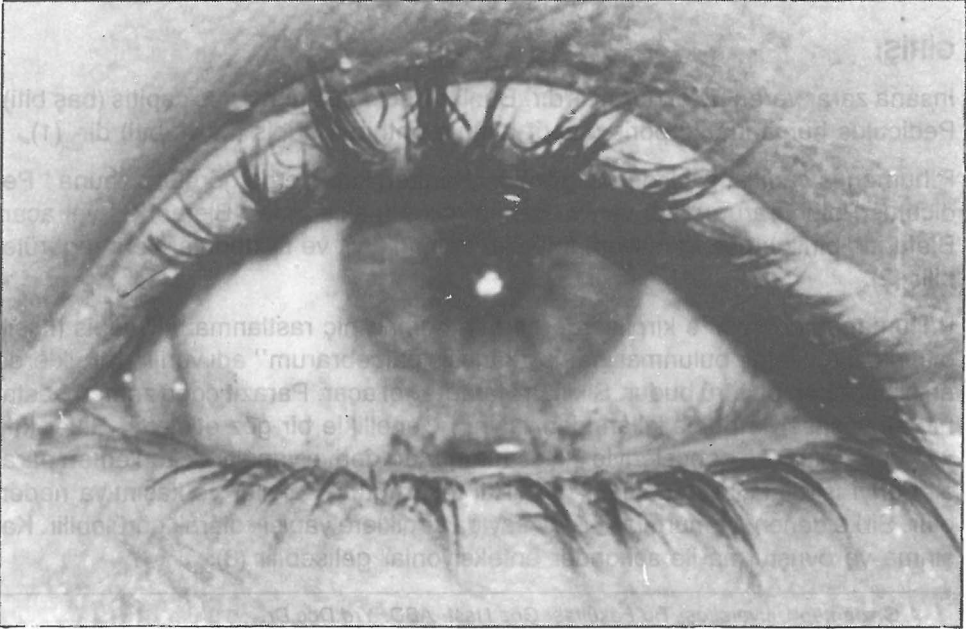
Tedaviye, parazitin ve yumurtalarının bir penset yardımı ile yerleştiği bölgeden temizlenmesi ile başlanır. Kaş ve kirpiklerin kesilmesi gerekebilir. Baş ve genital bölgedeki parazit içinde gerekli önlemlerin alınması şarttır. Bunun için %10 D.D.T. veya %1 Makuthion içeren pudra veya kokusuz özel bir çözelti halindeki butil 6-propil piperonil eter (sprey pax) içeren bir aerosolün bütün kıllı bölgelere uygulanmasıyla sağlanır (3,4).

Kıprıklardeki enfestasyonun tedavisi için ise, 0.01 gr oxide de mercure, 5 gr lanolin ve 5 gr vaselin ile hazırlanmış pomad ile bir hafta süreyle günde 2-3 defa göze sürülür. Yine kıprık diplerini %0.0025'lik fizostigmin veya diğer kolinesteraz inhibitörlü damla yada pomadlar ucunda pamuk bulunan bir aplikatörle kıprık diplerine uygulanabilir (3,4,5).

OLGU:

M.B. 16 yaşında erkek hasta, Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi Göz Hastalıkları Polikliniğine, sol gözünde iki günden beri devam eden ağrı, şişlik, batma, kızarıklık ve kıprık diplerinde kaşıntı şikayeti ile başvurdu.

Yapılan muayenesinde görme sağ gözünde tam, sol gözde 0.8 derecesindeydi. Biyomikroskopik muayenede sağ göz normal idi, sol gözde kapak ödemli ve şiş olup alt kapak kıprık diplerinde birkaç parazit yumurtası, alt kapaktan konjunktiva doğru hareket eden 3-4 adet parazit ve subkonjunktival hemoraji izlendi (Şekil 1,2).

Şekil 1: Hemorajik konjunktiva altında parazitin yol açtığı kitle belirgin biçimde görülmektedir.

Şekil 2: Aynı olgudan bir başka görünüm.

Kiprik diplerinde yumurtaların oldukça zor ayrılmasına karşın kiprik ve konjunktivadaki parazitler pensetle kolayca temizlenebildi, parazitolojik tetkik sonucu klinik tanı doğrulanarak, bir "Phthiriasis Palpebrarum" olgusu sonucuna varıldı.

Dermatoloji konsültasyonunda, hastanın vücudunda başka bir enfestasyon odağına rastlanmadı. Tedaviye kipriklerin kesilmesi, kapak ve konjunktivadaki parazit ve yumurtaların bir pensetle tek tek temizlenmesi ile başlandı.

Hastaya, 0.01 gr oxide de mercure, 5 gr lanolin, 5 gr vaselin ile hazırlanan pomad günde 1-2 kez bir hafta süre ile sürüldü. Ertesi gün yakınmalarda belirgin düzelme izlendi, bir hafta sonra ise parazit, yumurtalar ve semptomlar tamamen kayboldu.

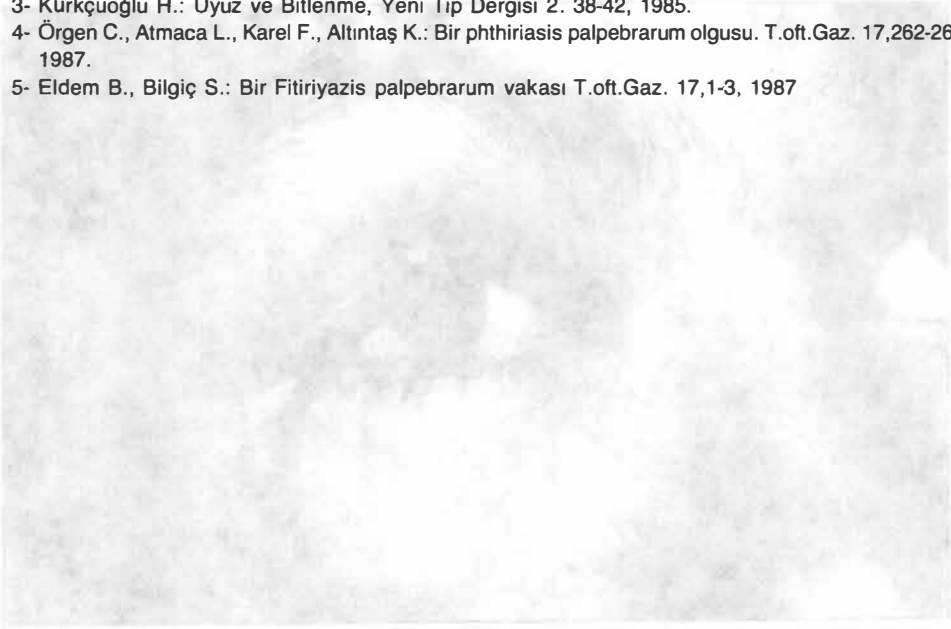
TARTIŞMA VE SONUÇ:

Blefarit-Konjunktivit nedenleri arasında az rastlanan, phthirus pubis gibi parazitlerinde bulunabileceği hatırlanarak, biyomikroskopik muayene rutin olarak yapılmalı, kiprik dipleri ve konjunktiva kesesi iyice incelenmelidir.

KAYNAKLAR:

- 1- Mandell GL., Douglas RG., Bennett JE.: Principles and practice of Infections Diseases, 3rd Edit. USA-LİCE, Pediculosis 1990-P:2163.
- 2- İlker SS.: Bir phthiriasis palpebrarum olgusu. Deniz Tıp Bülteni Sayı:19 Cilt 6-9-12, 1989.

- 3- Kürkçüoğlu H.: Uyuz ve Bitlenme, Yeni Tıp Dergisi 2. 38-42, 1985.
- 4- Örgen C., Atmaca L., Karel F., Altıntaş K.: Bir phthiriasis palpebrarum olgusu. T.oft.Gaz. 17,262-265, 1987.
- 5- Eldem B., Bilgiç S.: Bir Fitiriyazis palpebrarum vakası T.oft.Gaz. 17,1-3, 1987

Şekil 2: Aynı olgudan bir başka görünüm

Klinik öyküsünde yumurtaların oldukça zor alınması karşın klinik ve histolojik olarak parazitoloji kısmıyla birlikte temizlenmiştir. Parazitolojik olarak sadece bir kez tanı doğrultusunda bir Phthiriasis Palpebrarum olgusu tanımlanmıştır. Parazitoloji kısmında, hastanın vücudunda başka bir parazitenin olduğu belirtilmemiştir. Tedavinin klinik olarak başarılı, kaşık ve köpüklerin parçalanması ve yumurtaların bir denetimde tek tek temizlenmesi ile başarılı olmuştur. Hastanın 0.07 gr okside de maruz 5 gr taneli B gr vasa ile hastanın parçaları 1-2 kez bir hafta süre ile sürülmüştür. Hastanın göz yakınına ve diğer bölgelere me istendi bir hafta süre ile parçaları yumurtaları ve yumurtaları tamamen temizlenmiştir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Elialti-fonajantivif tedavinin dışında bir hastanın, parçaları diğer parçaları- içinde bulunulacağı belirtilen, parazitolojik olarak muayene için alınan parçaları- il olarak diğer ve konjunktiva kısmı için incelenmiştir.

KAYNAKLAR

1. Winkler G, Dogluk H, Özyürekli F, et al. (1987) Bir Phthiriasis palpebrarum olgusu. T.oft.Gaz. 17,262-265, 1987.
 2. Örgen C, Atmaca L, Karel F, Altıntaş K. (1987) Bir phthiriasis palpebrarum vakası. T.oft.Gaz. 17,1-3, 1987.